

UiT The Arctic University of Norway

Hvordan grammatisk kasus avslører ideologiske trender i Putins taler: En longitudinell studie 2022–2024

Laura A. Janda (UiT)

Gunhild Hoogensen Gjørsv (UiT)

Václav Cvrček (Univerzita Karlova)

Masako Fidler (Brown University)

Anna Obukhova

CLEAR

Cognitive Linguistics: Empirical Approaches to Russian

Threat-Defuser

(Norwegian Research Council)

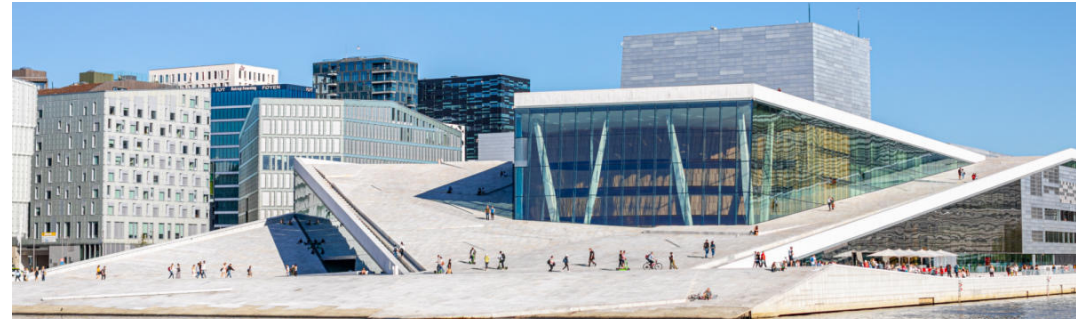
Grammatikk: betyr det noe?

- Er grammatikk liksom et “rørleggeranlegg”?
- Eller fungerer grammatikk mer som et lydspor?

Hvordan vi oppfatter arkitektur

Hvordan vi oppfatter arkitektur

Hvordan vi oppfatter
film

Stemmer
+
Lydspor

“Bakgrunnsmusikk”
er en viktig del av budskapet

Grammatikk som trommeslag

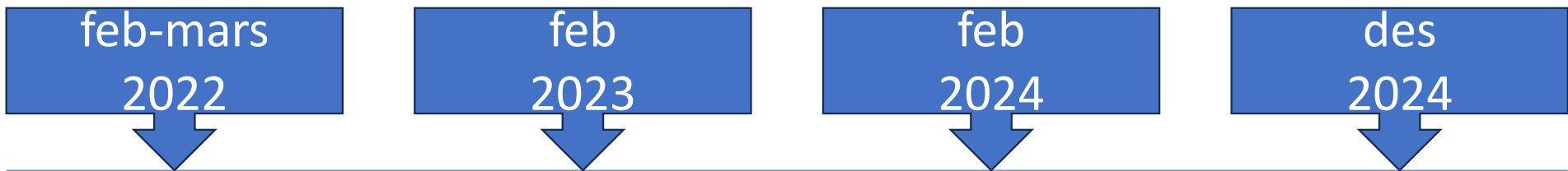
- Grammatikk er obligatorisk, systematisk
- Grammatikk avslører diskursens konseptuelle landskap
- Grammatisk kasus uttrykker abstrakte betydninger
- Vi sammenligner Putins bruk av grammatisk kasus med vanlig fordeling av kasus i russisk (referansekorpus)
 - **3 ord: Россия 'Russland', Украина 'Ukraina', НАТО 'NATO'**

normer, betydning, grammatikk

- Referansekorpus gir indikasjoner på morsmålsbrukeres forventninger basert på erfaring
- Morsmålsbrukere er følsomme for avvik fra normer
- Man kan velge ord med vilje, men man kan ikke styre grammatikk bevisst, og grammatikk er mer systematisk

Oversikt

- Keymorph-analyse bygger på Keyword-analyse
- Betydninger som grammatisk kasus uttrykker
- Longitudinell studie av Putins bruk av kasus

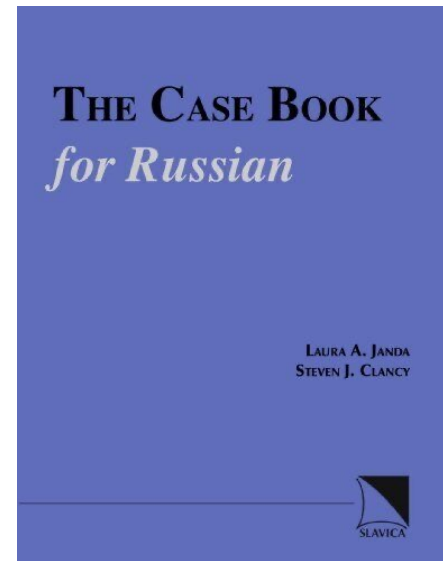

Keyword-analyse >> Keymorph-analyse

- **Keyword**-analyse (KWA, cf. Egbert & Biber 2023):
 - setter fokus på fordeling av **ord**; “keywords”= ord som forekommer hyppigere enn i referansekorpus
 - mye brukt i korpusassistert diskursanalyse
 - mest brukt på engelsk, som mangler kasus
- **Keymorph**-analyse (KMA, cf. Fidler & Cvrček 2017, 2018, Cvrček & Fidler 2019):
 - setter fokus på fordeling av grammatiske kategorier som kasus, uttrykt av **morphemer**
 - utviklet i forhold til tsjekkisk
 - vi presenterer første KMA for russiske data

Betydninger som russisk kasus uttrykker

- Betydninger mest relevante for analyse av Putins taler
 - Nominativ (NOM): agens (subjekt); navn
 - Genitiv (GEN): agens/patiens; eier; mål
 - Dativ (DAT): potensiell agens, den som opplever eller konkurrerer (vanligvis et menneske)
 - Akkusativ (ACC): patiens (direkte objekt); destinasjon
 - Instrumentalis (INS): samarbeidspartner, merkelapp
 - Lokativ (LOC): sted

Putins taler og referansekorpus

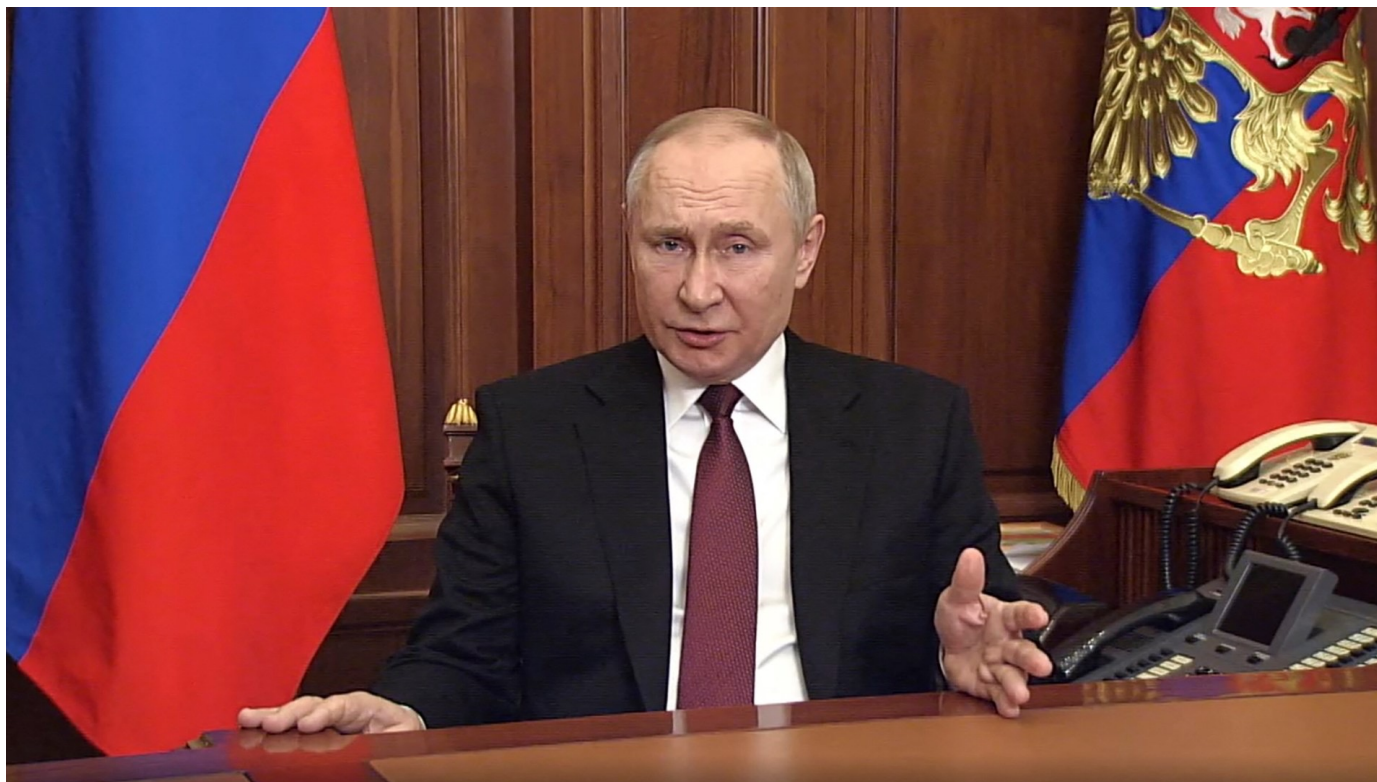
Putins taler

- feb-mars 2022: alle Putins taler fra 10.02. (felles manøvrer med Hviterussland) til og med 02.03.2022 (første fase av invasjonen)
- feb 2023: Putins tale til Føderasjonsrådet 21.02.2023
- feb 2024: Putins tale til Føderasjonsrådet 29.02.2024
- des 2024: Putins uttalelser på Direkte linje / Årsavslutning 19.12.2024

Referansekorpus

- Russian InterCorp (Czech National Corpus www.korpus.cz) 20.1 M tokens

Putin under fullskala-invasjonen 10.02.2022 - 02.03.2022

28,518 ord

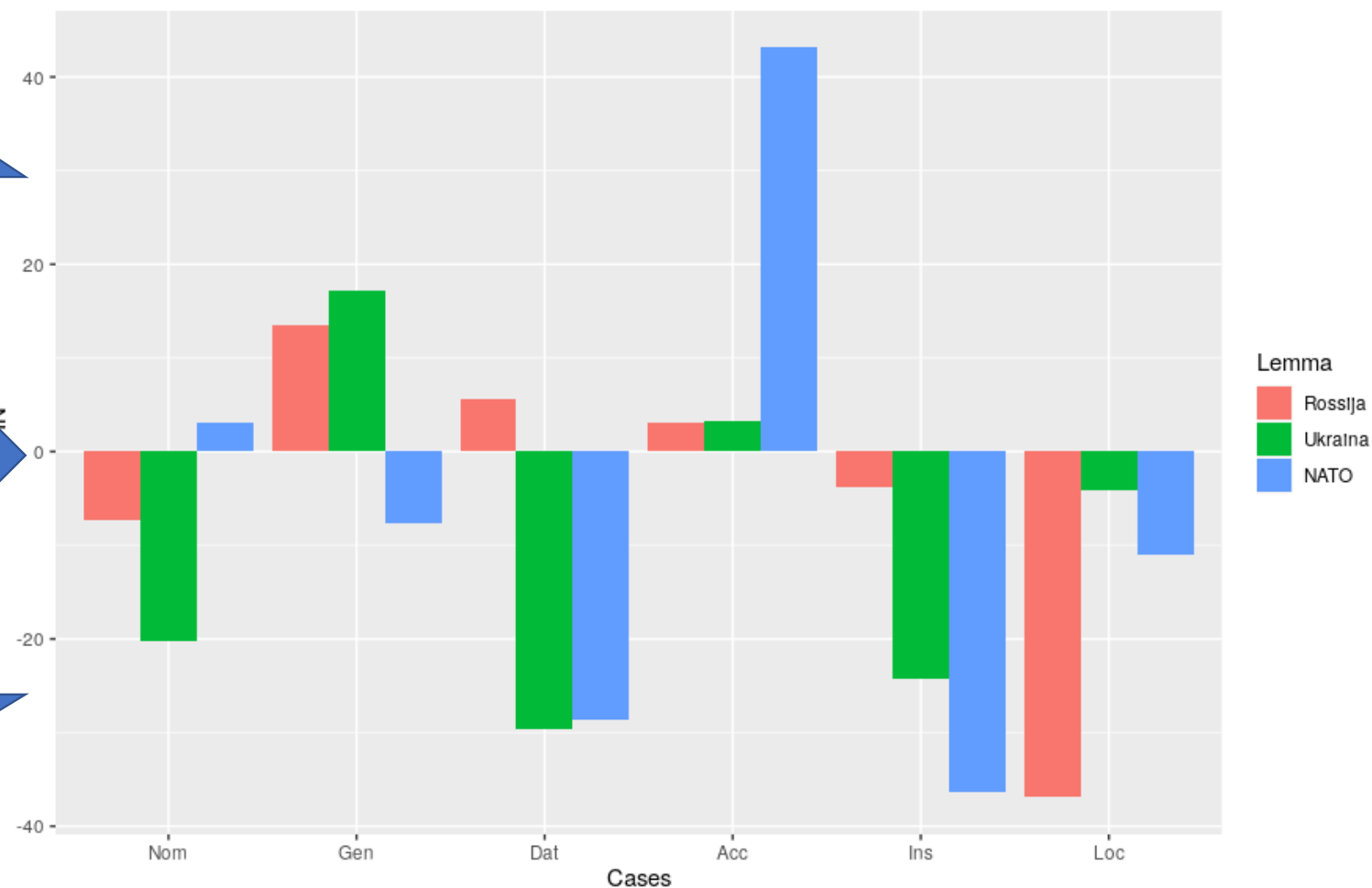
Sammenligning med referansekorpus

MER enn i
korpus

SAMME som i korpus

MINDRE
enn i
korpus

Case prominence In Putin's speeches 2022

Russland i 2022

- Russland er representert som
 - dynamisk agens (NOM)
 - samarbeidspartner (INS)
 - behandlet urettferdig (ACC) og trenger derfor en sterk leder
 - humanisert, inspirerer til empati (DAT)

Ukraina i 2022

- Ukraina er representert som
 - passiv (NOM med stative verb)
 - manipulert (ACC)
 - ikke humanisert (lite DAT)
 - ikke samarbeidspartner (lite s + INS)
 - bare et sted, region (*na* + LOC, GEN)

NATO i 2022

- NATO representert som
 - bare et navn, ikke agens (NOM)
 - trussel (GEN)
 - destinasjon eller beholder (ACC, LOC)
 - ikke samarbeidspartner, ikke humanisert (lite INS og DAT)

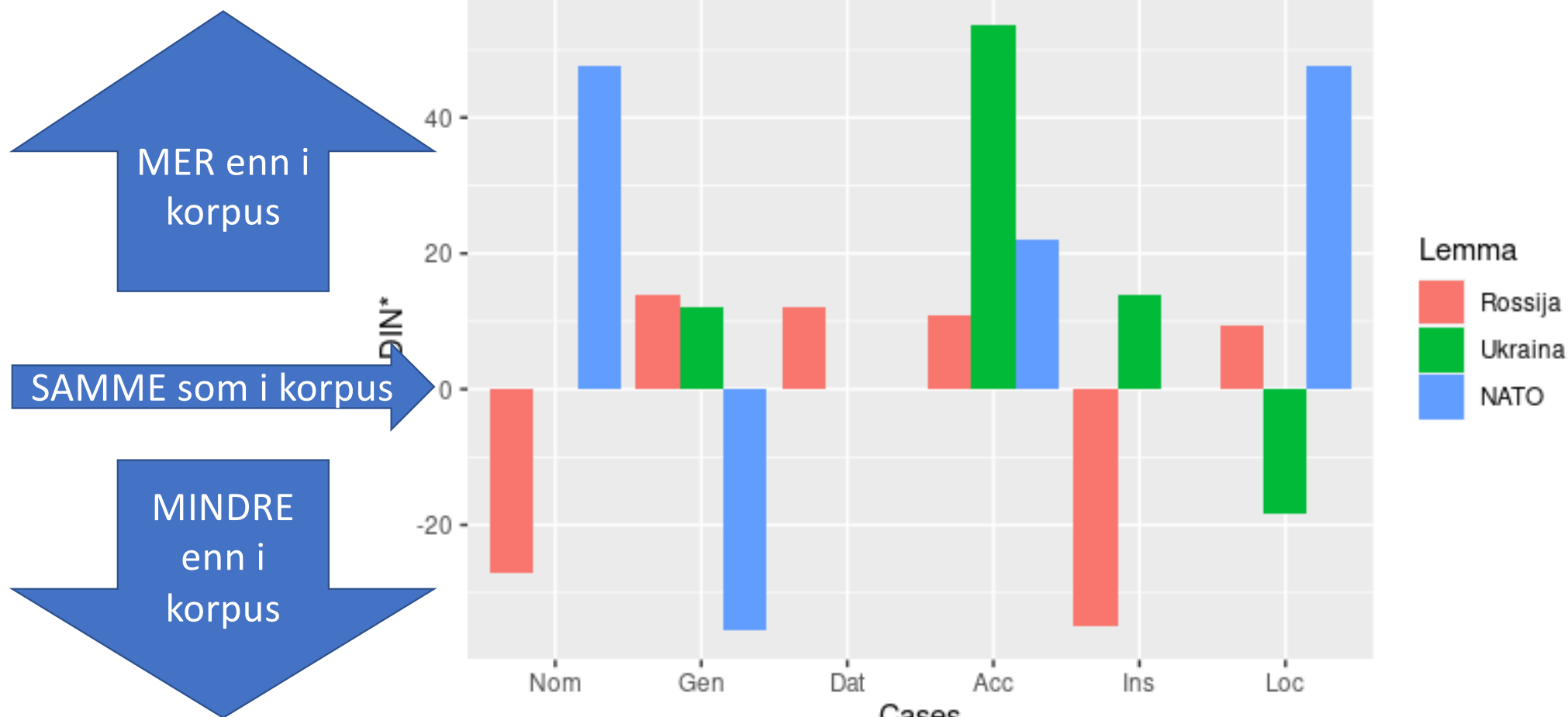
Putins tale til Føderasjonsrådet Feb 21, 2023

10,538 ord

NB! noe forvrengning fordi det er et mindre datasett

Case prominence in Putin's speech (Feb 21, 2023)

Russland i 2023

- Russland representert som
 - agens som hjelper andre, husker, stoler på sitt folk, åpent land (NOM)
 - land med stort potensial og folk, urettferdig behandlet (GEN)
 - forent (s + INS)
 - utnyttet, men kan ikke beseires, god investeringspotensial (ACC)
 - humanisert, offer, trenger ikke økonomisk samarbeid med vesten (DAT)
 - sted med sterk økonomi og verdier (LOC)

Ukraina i 2023

- Ukraina representert som
 - ikke-eksisterende som agens (ingen NOM)
 - fullstendig manipulert, destinasjon for NATOs våpen (ACC, *na*)
 - dehumanisert (ingen DAT)
 - ikke samarbeidspartner (ingen *s* + INS), midlertidig merkelapp (INS)
 - sted med konflikt og neonazistisk regime (*na* + LOC)

‘Ukraina’ forekommer bare 12 ganger i 2023:

Мы не воюем с народом Украины...

‘Vi er ikke i krig med **Ukrainas (GEN)** folk...’

А в наше время из Украины они стали делать <<анти-Россию>>.

‘Og i vår tid begynte de å gjøre **Ukraina (GEN)** til “Anti-Russland”.’

этот проект ... с одной целью - оторвать эти исторические территории, которые сегодня называются Украиной , от нашей страны.

‘dette prosjektet... [har] et mål – å rive disse historiske territoriene, som i dag kalles **Ukraina (INS)**, vekk fra landet vårt’

Запад использует Украину и как таран против России, и как полигон.

‘Vesten bruker **Ukraina (ACC)** både som en rambukk mot Russland og som et testområde.’

NATO i 2023

- NATO representert som
 - aggressor, likestilt med USA og Vesten, som plasserer våpen på Russlands grenser og sier direkte at den ønsker å beseire Russland (NOM)
 - har ekspandert til Russlands grenser og har representanter som er løgnere og bedragere (GEN, ACC)
 - sted hvor flere atomarsenaler er plassert (LOC)
 - sterkt dehumanisert (no s + INS, no DAT)

Putins tale til Føderasjonsrådet Feb 29, 2024

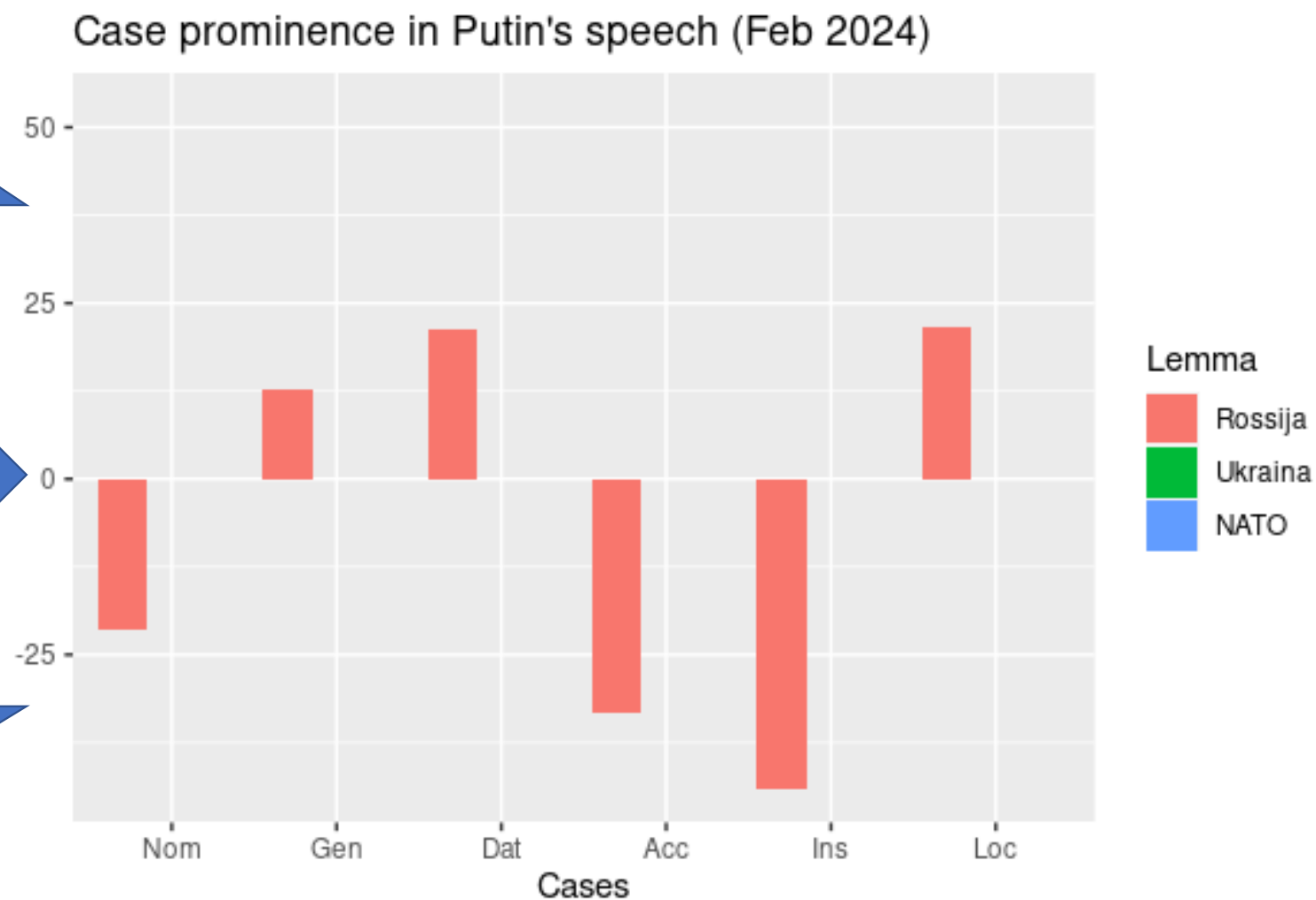

12,660 ord

MER enn i
korpus

SAMME som i korpus

MINDRE
enn i
korpus

Fokus er bare på Russland

- Russland har politiske, økonomiske og vitenskapelige prestasjoner, industri, ressurser

У России давние, хорошие отношения с арабскими государствами.

'Russland (GEN) har langvarige, gode forbindelser med arabiske stater.'

В прошлом году экономика России росла темпами выше мировой.

'I fjor vokste **Russlands (GEN)** økonomi i en hastighet høyere enn det globale gjennomsnittet.'

- Ting skjer i Russland og over hele Russland

В прошлом году в России было построено свыше 110 миллионов квадратных метров жилья.

'I fjor ble det bygget over 110 millioner kvadratmeter boliger i **Russland (LOC)**.'

В целом по России за шесть лет благоустроим более 30 тысяч общественных пространств.

'I **Russland (DAT)** som helhet vil vi forbedre mer enn 30 tusen offentlige rom over seks år.'

- Nevner ikke Russland i rolle som samarbeidspartner

Fokus er bare på Russland

- Nevner 'NATO' bare én gang (+ 1 adjektiv, se nede):
 - *угрозы, связанные с очередным расширением NATO на восток*
 - 'trusler knyttet til **NATOs** (GEN) kontinuerlige ekspansjon østover'
- Nevner 'Ukraina' bare fem ganger, alltid med preposisjon *на* 'på':
 - 4 ganger bare som et sted hvor det er konflikter:
 - *Запад спровоцировал конфликты на Украине*
 - 'Vesten fremprovoserte konflikter i **Ukraina** (LOC)'
 - 1 gang som en destinasjon
 - *Заговорили о возможности отправки на Украину натовских военных контингентов.*
 - 'Det ble snakket om muligheten for å sende NATO-styrker til **Ukraina** (ACC).'

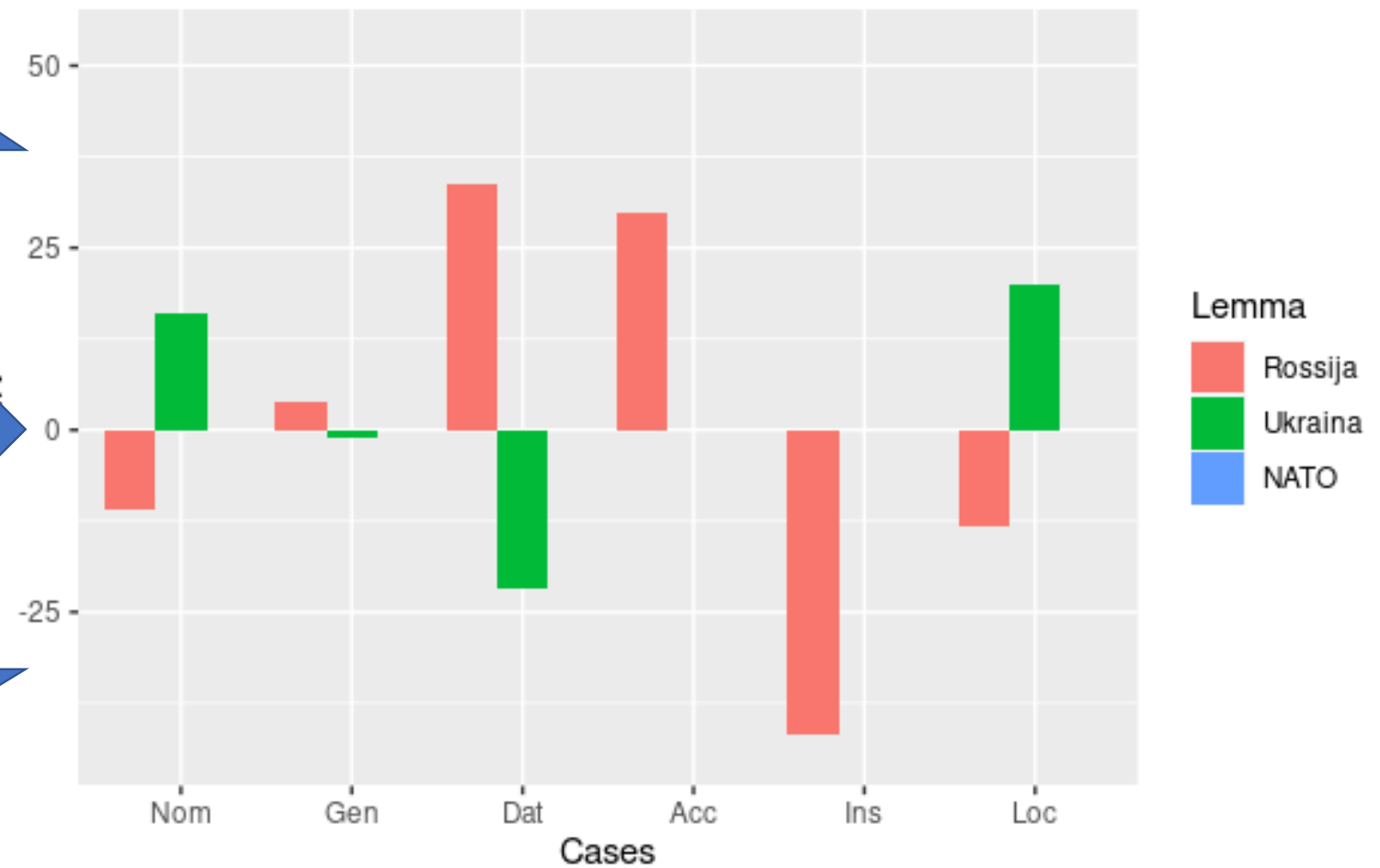
Putins uttalelser på Direkte linje / Årsavslutning Dec 19, 2024

20,930 ord

Case prominence in Prjamaja linija (Dec 2024)

Direkte linje / Årsavslutning des 2024

- Russland humanisert

Я сказал сейчас про то, что отношусь к России, как к своей семье.

‘Jeg sa nettopp at jeg behandler **Russland (DAT)** som min familie.’

- Russia rated highly by experts, a desirable destination

Международные финансово-экономические институты поставили Россию на первое место в Европе

‘Internasjonale finansielle og økonomiske institusjoner har plassert **Russland (ACC)** på førsteplass i Europa’

И мы заинтересованы в привлечении именно высококвалифицированных специалистов в Россию

‘Og vi er interessert i å tiltrekke høyt kvalifiserte spesialister til **Russland (ACC)**’

- Ikke nevner Russland i rolle som samarbeidspartner

Direkte linje / Årsavslutning des 2024

- Ukraina er bare et sted

Примерно то же самое сейчас происходит на Украине по линии этого жульничества.

‘Omtrent det samme skjer nå i **Ukraina (LOC)** på linje med denne svindelen.’

- Ukraina kan bebreides for negative handlinger

Но это не наша проблема, это Украина перекрыла поставки нашего газа европейским потребителям.

‘Men dette er ikke vårt problem, det er **Ukraina (NOM)** som har kuttet gassforsyningen vår til europeiske forbrukere.’

- NATO nevnes bare to ganger: страны NATO ‘**NATO (GEN)** land’

Putin 2022 vs. 2023 vs. 2024: Hva har skjedd?

Over tid:

- Russlands rolle som samarbeidspartner reduseres, mens fokuset på dets eiendeler øker, utsatthet redusert i februar 2024
- Ukraina og NATO blir stadig mer marginalisert

Hva mer gir dette oss?

- «Proof-of-concept» for Keymorph-analyse anvendt på russiske data
- Keymorph-analyse er et supplement til Keyword-analyse og andre tradisjonelle metoder i diskursanalyse
- Analyse of grammatisk kasus viser rollene til sosiale aktører i diskurs
- Konsistente avvik fra norme har trolig effekt på adressatene
- Nyttig for samfunnsfaglige disipliner
- Gir grunnlag for nye sammenligninger (f.eks. Putin vs. andre politikere)
- Metoden kan brukes til å analysere andre manipulerende tekster

Takk!

- Threat-Defuser: <https://threat-defuser.org/>
finansiering fra Norges forskningsråd
- CLEAR: Cognitive Linguistics: Empirical Approaches to Russian:
<https://site.uit.no/clear/>

